

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 27Co/57/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3121204633
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bajzová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2022:3121204633.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Bajzovej a členiek senátu JUDr. Aleny Záhumenskej a Mgr. Martiny Trnavskej v právnej veci žalobcu: Ing. O. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. č. XXX, právne zastúpeného JUDr. Jánom Legerským, advokátom so sídlom v Trenčíne, Námestie sv. Anny č. 25, proti žalovanému: Považská cementáreň, a.s., IČO: 31 615 716, so sídlom v Ladcoch, Ul. J. Kráľa, právne zastúpenému Advokátskou kanceláriou KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., IČO: 47 256 907, so sídlom v Trenčíne, Ul. Kpt. Jaroša č. 29, v konaní o náhradu škody, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 21. februára 2022, č.k. 13C/13/2021-144, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e .**

Žalovaný **m á n á r o k** voči žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým, v záhlaví identifikovaným rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu v celom rozsahu zamietol a výrokom II. o trovách konania rozhodol tak, že žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu porušenia povinnosti žalovaného ako záložného veriteľa postupovať pri predaji zálohu s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký, alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a v mieste predaja zálohu. Uplatnil náhradu škody vo výške 90.790,30 eur. V konkrétnosti uviedol, že bol vlastníkom ním identifikovaných, v žalobe uvedených nehnuteľností nachádzajúcich sa v k.ú. X., pričom za účelom zabezpečenia svojho záväzku na plnenie voči žalovanému, na ktoré bol zaviazaný rozhodcovským súdom Arbitráž s.r.o. Martin, zaplatiť tomuto sumu 17.347,40 eur s príslušenstvom (úrokmi z omeškania) a nahradiť mu trovy konania a právneho zastúpenia, uzatvoril so žalovaným ako záložným veriteľom záložné zmluvy zo dňa 16.12.2013 a 18.12.2013, v zmysle ktorých svojimi nehnuteľnosťami zabezpečil tento záväzok, ktoré záložné právo bolo odkladované v katastri nehnuteľností pod V XXX/XX dňa 09.09.2014. Zo strany žalobcu bol uplatnený výkon záložného práva, v dôsledku čoho žalobca definitívne prišiel o vlastnícke právo k príslušným pozemkom, a to ich predajom v rámci výkonu záložného práva žalovaným ako záložným veriteľom, avšak za celkom nevýhodných podmienok a na škodu žalobcu. Tvrdil, že pri výkone záložného práva žalobca postupoval spôsobom, ktorý ho poškodil, keď nehnuteľnosti odpredal za neprimerane nízku kúpnu cenu, za ktorú boli pozemky (tiež pôvodnou kúpnu zmluvou, neskôr určenou rozhodnutím súdu za neplatnú) predané, tiež poukazoval na okolnosti predchádzajúce uzavretiu neskoršej kúpnej zmluvy o prevode tých istých pozemkov, spočívajúce opätovne nielen v neprimeranosti ceny, ale aj ochoty žalobcu uhradiť zvyšok príslušenstva vymáhanej pohľadávky, napriek čomu tento previedol všetky pozemky vo výlučnom vlastníctve žalobcu opätovne tej istej osobe, urobil tak dokonca v

čase, kedy ešte prebiehala písomná komunikácia o úhrade zvyšku pohľadávky so žalobcom, ktoré jeho konanie považuje za účelové, úmyselné a zavinené v jeho postavení záložného veriteľa, keďže kúpna cena, za ktorú boli pozemky predané, vôbec nezodpovedala ich všeobecnej hodnote, bola prispôbená len zvyšku vymáhanej pohľadávky. Týmto konaním žalovaného ako záložného veriteľa pri uzavretí kúpnej zmluvy zo dňa 03.08.2016, ktorej vklad bol povolený pod V XXXX/XX, bola žalobcovi spôsobená škoda zodpovedajúca rozdielu medzi všeobecnou (trhovou) cenou pozemkov, ktoré boli touto zmluvou prevedené a kúpnu cenou, za ktorú boli tieto pozemky podľa zmluvy prevedené, za účelom zistenia ktorého rozdielu žalobca zabezpečil znalecký posudok č. 76/2021 znalca Ing. F. Q., zo dňa 28.04.2021, vychádzajúc z ktorého výšku škody žalobou uplatňuje. Podľa jeho názoru z posudku tiež vyplýva, že pri predaji zálohu nepostupoval žalovaný s náležitou starostlivosťou, a teda v súlade s jeho povinnosťami vyplývajúcimi mu z § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a tiež porušil hrubo svoje povinnosti uvedené v ust. § 151m ods. 7 OZ, keď žalobcu vôbec neinformoval o priebehu výkonu záložného práva a o všetkých skutočnostiach, ktoré môžu mať vplyv na cenu zálohu pri jeho predaji. Z hľadiska včasnosti uplatnenia nároku uviedol, že začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle § 106 ods. 1 OZ treba odvodzovať odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozsudku, ktorým mu bola zamietnutá žaloba, ktorou sa domáhal určenia vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré boli prevedené v rámci výkonu záložného práva, z ním namietaného dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 03.08.2016, pretože až dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia sa žalobca dozvedel, že vlastnícke právo mu súdnym rozhodnutím k príslušným pozemkom definitívne priznané nebude a že mu tak vznikla škoda vo výške rozdielu medzi všeobecnou hodnotou príslušných pozemkov a dojednanou kúpnu cenou za ktoré boli predané, ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 17.07.2020. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, mal za to, že táto je 10-ročná, pretože podľa jeho názoru zo skutočností ním uvedených dostatočne vyplýva, že išlo o škodu spôsobenú žalobcovi úmyselným zavineným protiprávnym konaním žalovaného. Pokiaľ by aj z hľadiska plynutia objektívnej premlčacej doby bolo možné uvažovať o 3-ročnej lehote, t.j. pri nepreukázaní úmyselného spôsobenia škody, táto by začala plynúť dňom 04.08.2016 a dňom 07.08.2018, teda dňom podania žaloby o určenie vlastníckeho práva by došlo v zmysle § 112 OZ k jej prerušeniu, ktoré by trvalo až do 17.07.2020 a jej plynutie by potom pokračovalo od 18.07.2020, táto by uplynula dňom 15.07.2021 a keďže žaloba bola podaná dňom 14.07.2021, znamená to, že by bola podaná ešte pred uplynutím lehoty. V priebehu konania žalobca zmenil svoju právnu argumentáciu týkajúcu sa premlčacej lehoty tak, že táto by podľa jeho názoru mala byť posudzovaná podľa Obchodného zákonníka, nakoľko pôvodný záväzkový vzťah má obchodnoprávny charakter.

3. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť ako v celom rozsahu nedôvodnú, vzniesol námietku premlčania uplatneného nároku vo vzťahu k celému uplatnenému nároku. Nepochybňoval tvrdenia žalobcu o existencii záväzku žalobcu voči žalovanému, vydaní rozhodcovského rozsudku, či zriadenia záložného práva na nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu a v konečnom dôsledku ani skutočnosť, že došlo k realizácii záložného práva priamym predajom nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobcu za účelom uspokojenia pohľadávky žalovaného. Žalobu považuje za absolútne nedôvodnú. Pokiaľ žalobca odvodzuje plynutie subjektívnej lehoty od právoplatnosti rozsudku o určení vlastníckeho práva, toto konanie nemá vplyv na nárok, ktorý si žalobca uplatnil v tomto konaní a zároveň, keďže objektívna premlčacia doba uplynula dňom 21.09.2019, nemôže ďalej plynúť ani subjektívna premlčacia doba. Do pozornosti dal, že rozsudkom OS Považská Bystrica bola žaloba žalobcu vo vzťahu k nadobúdateľovi pozemku parc. č. 1689/6 zamietnutá v celom rozsahu. Voči nadobúdateľovi ostatných pozemkov bolo žalobe vyhovie len z dôvodu porušenia ust. § 4 zák. č. 140/2014 Z.z. o nadobúdaní vlastníctva poľnohospodárskeho pozemku, pričom už v uvedenom konaní sa súd vysporiadal s otázkou, že prípadné porušenie ust. § 151m ods. 7 a 8 OZ, ktorých porušenie žalobca namieta aj v tomto konaní, nespôsobuje neplatnosť právneho úkonu, zakladá však nárok na náhradu škody voči záložnému veriteľovi, pokiaľ by mu bolo porušenie týchto ustanovení preukázané, teda žalobca mal vedomosť o tomto právnom posúdení otázky prípadného určenia nízkej kúpnej ceny už po právoplatnom skončení konania vyššie uvedeného, čo bolo 03.11.2017. Dokonca už v rozsudku zo dňa 11.05.2016 sa na strane 8 konštatuje, že právny zástupca žalobcu uviedol, že sa okolnosťami neprimeranej kúpnej ceny v tomto prípade nebude zaoberať, z čoho je zrejmé, že žalobca už v tom čase vedel, že následkom prípadného porušenia povinností ním tvrdených, je nárok na náhradu škody a mal si teda voči záložnému veriteľovi uplatniť nárok v tom čase. Nie je namieste jeho tvrdenie, že o tom, kto za škodu zodpovedá, sa dozvedel až po ďalšom právoplatne skončenom konaní, kde opätovne napádal platnosť kúpnej zmluvy. Odmieťa tvrdenie žalobcu o úmysle spôsobiť mu škodu realizáciou záložného práva, ktoré tvrdenie nebolo ničím doložené a takýto tvrdený úmysel ani nebol preukázaný, čo ani nemôže byť, pretože žalovaný konal pri výkone záložného práva s odbornou starostlivosťou, záloh predal za cenu obvyklú v danom

čase a mieste. Namíeta relevantnosť predloženého znaleckého posudku vzhľadom na to, že znalec oceňoval nehnuteľnosti ku dňu vyhotovenia posudku, čo nemôže korešpondovať s cenami nehnuteľností v roku 2015 a 2016. Tiež nesúhlasí s tvrdeniami žalobcu ohľadom plynutia objektívnej premlčacej doby, či jej spočívání, táto začala plynúť dňom povolenia vkladu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam do katastra nehnuteľností, teda dňom 21.09.2016, rovnako poprel tvrdenia žalobcu, že tento nebol o priebehu výkonu záložného práva riadne informovaný. Listom zo dňa 18.07.2016 bol žalobca upovedomený o skutočnosti, že záložný veriteľ pristúpil k začatiu výkonu záložného práva za určitú výšku kúpnej ceny, čo je zrejmé už z podanej žaloby. Žalobca uvádza, že samotné okolnosti uzavretia kúpnej zmluvy sú dôkazom úmyselného konania žalovaného, avšak žiadne okolnosti, z ktorých by bolo možné badať akýkoľvek úmysel žalovaného, žalobca bližšie nešpecifikoval, tento nie je možné dokázať, pretože nikdy neexistoval. Rovnako nesúhlasí s tvrdením žalobcu o prerušení plynutia objektívnej premlčacej doby, poukazom na znenie ust. § 112 Obč. zákonníka. Určovacia žaloba môže mať za následok prerušenie plynutia premlčacej doby len vtedy, ak sa žalobca domáha určenia trvania uplatňovaného práva. Negatívna určovacia žaloba v žiadnom prípade nemôže mať účinky prerušenia plynutia premlčacej doby. Nárok je premlčaný v celom rozsahu, i keď ho tiež žalovaný do svojej podstaty popiera z hľadiska jeho dôvodnosti, premlčacia objektívna doba uplynula dňom 22.09.2019. Tiež poukazuje na to, že žalovaný dal žalobcovi mnoho možností, ako si svoj záväzok splniť bez toho, aby bolo nutné realizovať výkon záložného práva, nakoniec však žalovaný uspokojenie svojej pohľadávky dosiahol až v rámci realizácie záložného práva, pričom bol terčom osočovania, ohovárania, poškodzovania dobrého mena v podnikateľských kruhoch zo strany žalobcu.

4. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že žalobca bol výlučným vlastníkom nehnuteľností, pôvodne zapísaných u Okresného úradu Považská Bystrica, katastrálny odbor v katastri nehnuteľností pre okres B. Z., obec X. a katastrálne územie X. na liste vlastníctva č. XXX ako Parcely registra "C" evidované na katastrálnej mape - parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 1736 m² a parc. č. XXXX/X - orná pôda vo výmere 1170 m² a ako Parcely registra "E" evidované na mape určeného operátu - parc. č. XXX - trvalé trávne porasty vo výmere 19196 m², parc. c. XXX - orná pôda vo výmere 7032 m², parc. č. XXX - trvalé trávne porasty vo výmere 1105 m², parc. č. XXX/X - orná pôda vo výmere 5405 m², parc. č. XXX/XX - orná pôda vo výmere 2142 m², parc. č. XXX/XX - orná pôda vo výmere 627 m² a parc.č. XXXX - trvalé trávne porasty vo výmere 8279 m². Žalobca bol rozhodcovským rozsudkom č. R 31/2013 zo dňa 25.11.2013 Rozhodcovského súdu Arbitráž, s.r.o. Martin, Jilemnického č. 30, IČO: 46 665 145 zaviazaný k povinnosti zaplatiť žalovanému sumu 17.347.40 eur, úroky z omeškania vo výške 12,5 % ročne, a to zo sumy 29,04 eur od 16.08.2011 do zaplatenia, zo sumy 2.082,02 eur od 19.08.2011 do zaplatenia, zo sumy 2.082,02 eur od 15.09.2011. do zaplatenia, zo sumy 2.082,02 eur od 22.10.2011 do zaplatenia, zo sumy 1.029,58 eur od 10.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 979,8 eur od 13.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 979,78 eur od 26.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 979,78 eur od 28.04.2012 do zaplatenia, zo sumy 979,78 eur od 02.05.2012 do zaplatenia, zo sumy 979,78 eur od 03.05.2012 do zaplatenia, a zo sumy 979,78 eur od 08.05.2012 do zaplatenia, tiež k povinnosti nahradiť trovy právneho zastúpenia 865,78 eur, trovy konania 867,- eur a trovy konania za nariadenie predbežného opatrenia 200,- eur, ktorý rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 27.11.2013 a vykonateľnosť dňa 02.12.2013. Žalobca so žalovaným ako záložným veriteľom uzavrel o.i. záložnú zmluvu zo dňa 18.12.2013, na základe ktorej bolo na zabezpečenie pohľadávky záložného veriteľa vyplývajúcej z tohto rozhodcovského rozsudku voči záložcovi zriadené záložné právo k spoluvlastníckym podielom žalobcu na nehnuteľnostiach, zapísaných v k.ú. X. na LV č. XXXX ako parc. reg. E č. XXX/XX, na LV č. XXX ako parc. reg. E č. XXXX, na LV č. XXXX ako parc. reg. E č. XXX/XX, na LV č. XXXX ako parc. reg. E č. XXX/XX, na LV č. XXXX ako parc. reg. C č. XXXX/X, na LV č. XXXX ako stavba so súp.č. XXX, a k nehnuteľnostiam, zapísaným pre k.ú. X. na LV č. XXX, a LV č. XXX, ktorá zmluva bola zavkladovaná do katastra nehnuteľností rozhodnutím Okresného úradu Považská Bystrica, katastrálny odbor č. V 652/14 zo dňa 09.09.2014. Žalovaný splnomocnil spoločnosť PATRIOT GROUP, s.r.o., Trenčín, Legionárska č. 7158/5, IČO: 45 407 657 na vymáhanie a správu jeho pohľadávok a okrem iného aj na zriadenie a realizáciu záložného práva z predmetnej záložnej zmluvy. V rámci výkonu záložného práva došlo k predaju nehnuteľností vo výlučnom vlastníctve žalobcu, a to pozemkov CKN parc. č. XXX/X a EKN parc. č. XXX, XXX, XXX, XXX/X, XXX/XX, XXX/XX a XXXX, pričom vklad bol povolený v konaní Okresného úradu Považská Bystrica, katastrálny odbor č. V 2290/15 dňa 24.09.2015 a tieto boli následne zapísané na liste vlastníctva č. XXX pre kat. ú. X. a pozemku CKN parc. č. XXXX/X, pričom vklad bol povolený rozhodnutím Okresného úradu Považská Bystrica, katastrálny odbor č. V 2297/15 zo dňa 10.09.2015 a tento bol zapísaný na liste vlastníctva č. XXXX pre kat. ú. X.. Na základe žaloby žalobcu bolo rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. 8C 342/2015-175 zo dňa

11.05.2016 rozhodnuté o určení neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 21.08.2015 (V 2290/15) a vo zvyšku, teda v časti o určenie neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 20.08.2015 (V 2297/15) bola žaloba zamietnutá. Tento rozsudok bol vo svojej zamietavej časti potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. 4Co 304/2016-206 zo dňa 19.10.2017. Dňa 18.07.2016 bol žalobcovi doručený list Advokátskej kancelárie KONCOVÁ & PARTNERS, s.r.o., zn. KS/1/109 zo dňa 12.07.2016 označený ako "Upovedomenie o priebehu výkonu záložného práva". Dňa 02.08.2016 bol žalobcovi list, ktorým mu bolo oznámené, že istina pohľadávky je 9.188,60 eur, úrok z omeškania je 5.905,29 eur, trovy rozhodcovského konania sú 1.067,- eur a trovy právneho zastúpenia v súdnom konaní sú 865,78 eur. Žalobca dňa 05.08.2016 uhradil sumu 10.000,- eur. Žalobca dňa 09.09.2016 požiadal žalovaného o odpustenie úrokov z omeškania, no táto jeho žiadosť bola žalovaným zamietnutá, a to listom zo dňa 12.09.2016. Dňa 03.08.2016 bola uzavretá kúpna zmluva, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. X., ktorej vklad bol povolený dňa 21.09.2016 pod V 2774/2016. Dňa 07.08.2018 bola podaná žaloba na Okresný súd Považská Bystrica o určenie vlastníckeho práva žalobcu k nehnuteľnostiam, zapísaným na LV č. XXX pre k.ú. X.. V predmetnom konaní súd zamietol žalobu, a to rozsudkom zo dňa 26.02.2019, č.k. 7C/46/20108-100. Predmetný rozsudok bol rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 25.06.2020, č.k. 4Co/117/2019-139 potvrdený.

5. Na zistený skutkový stav súd prvej inštancie aplikoval ust. § 151m ods. 6, 7, 8 Obč. zákonníka (ďalej len „OZ“), § 420 ods. 1, § 100 ods. 1, 2, § 106 ods. 1, 2, § 112 OZ, § 1 písm. a/ zák. č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby Covid-19 v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaciou alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020, ktoré ustanovenie zákona nadobudlo účinnosť dňa 27.03.2020 a vo svetle teoretických východísk z uvedených zákonných ustanovení plynúcich dospel k záveru, že žalobu je potrebné zamietnuť. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu porušenia povinnosti záložného veriteľa postupovať pri predaji zálohu s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký, alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu. Nakoľko bezpochyby ide o právo, ktoré sa môže premlčať, súd sa v prvom rade zaoberal žalovaným vznesenou námietkou premlčania. Uviedol, že pri premlčaní práva na náhradu škody je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to kratšia subjektívna a dlhšia objektívna. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá, podľa jeho názoru je potrebné vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniku škody a kto za ňu zodpovedá, len vtedy začne poškodenému plynúť subjektívna premlčacia doba. Sporové strany počiatok tejto lehoty stanovovali odlišne, keď žalobca tento okamih spájal s právoplatnosťou rozhodnutia, ktorým bola zamietnutá žaloba o určenie vlastníckeho práva k pozemkom, ktoré boli prevedené v rámci výkonu záložného práva, keďže podľa jeho názoru až týmto dňom sa žalobca dozvedel, že vlastnícke právo mu súdnym rozhodnutím k príslušným pozemkom definitívne priznané nebude a že mu tak vznikla škoda vo výške rozdielu medzi všeobecnou hodnotou príslušných pozemkov a kúpnu cenou dojednanou za ich predaj žalovaným ako záložným veriteľom, žalovaný tento okamih spája najneskôr s dňom podania žaloby o určenie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam. Súd ustálil okamih začatia plynutia subjektívnej premlčacej lehoty najneskôr na deň podania žaloby o určenie vlastníckeho práva na Okresný súd Považská Bystrica pod sp. zn. 7C/46/2018, nakoľko najneskôr v tomto momente žalobca preukázateľne vedel, že jeho majetok bol zmenšený v dôsledku priameho predaja v rámci výkonu záložného práva, pričom mal vedomosť aj o tom, aká protihodnota v podobe kúpnej ceny mu bola prisúdená t.j. minimálne v tomto okamihu vedel o spôsobenej majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, že právo na jej náhradu možno dôvodne uplatniť na súde, pričom nie je vôbec potrebné, aby poškodený poznal rozsah škody presne (napr. na základe znaleckého posudku). Skutočnosť, že túto škodu sa snažil zvrátiť žalobou o určenie vlastníckeho práva, ktorá bola v jeho predošlom prípade čiastočne úspešná, nemôže mať vplyv na posúdenie otázky vzniku vedomosti o vzniku škody. Za udalosť, od ktorej možno v prejednávacom prípade odvodzovať vznik škody považoval zavkladovanie kúpnej zmluvy rozhodnutím Okresného úradu v Považskej Bystrici pod V 2774/2016 dňa 21.09.2016, od ktorej plynie aj objektívna premlčacia lehota, nakoľko v dôsledku tejto skutočnosti žalobca prišiel o vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam (súd je toho názoru, že nakoľko k strate vlastníckeho práva okrem scudzovacieho titulu musí pristúpiť ďalšia skutočnosť v podobe rozhodnutia katastrálneho orgánu, k vzniku škody dôjde až zavkladovaním scudzovacej zmluvy, a preto objektívnu premlčaciu dobu počítal od okamihu zavkladovania tejto zmluvy, nakoľko až týmto okamihom došlo k vzniku škody, keďže udalosť, z ktorej škoda vznikla, má zahŕňať nielen protiprávny

úkon alebo zákonom osobitne kvalifikovanú udalosť, ktorá viedla k vzniku škody, ale aj vznik samotnej škody - vid' R 2/1992). Práve strata vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam spôsobuje škodu, ktorej náhrady sa žalobca v tomto konaní domáha. To, že žalobca sa jej vznik snažil zvrátiť podaním určovacej žaloby nič nemení na skutočnosti, že ku vzniku škody už reálne došlo, pričom žalobca po oboznámení sa s kúpnu zmluvou zo dňa 03.08.2016 mal vedomosť o tom, že mu už škoda vznikla a aj o tom, kto za ňu zodpovedá, keďže listom zo dňa 12.07.2016 bol upovedomený o priebehu výkonu záložného práva (čo dosvedčuje aj jeho tvrdenie v žalobe o určenie vlastníckeho práva, prejednávanej pred OS PB sp.zn. 7C/46/2018 - vid' str. 6 rozsudku OS PB zo dňa 26.02.2019, č.k. 7C/46/2018-100). Podľa judikatúry Najvyššieho súdu SR poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá, v okamihu, keď preukázateľne získal informáciu o okolnostiach vzniku škody, ktoré mu pomôžu urobiť si dostatočne pravdepodobný úsudok o tom, ktorá konkrétna osoba za škodu zodpovedá (vid' rozsudok NS SR zo dňa 29.10.2008, sp-zn. 4Cdo/237/2007). Preto je súd toho názoru, že deň podania určovacej žaloby (07.08.2018 - tento údaj vyplýva z tvrdení žalobcu na str. 3 vyjadrenia zo dňa 06.10.2021) na Okresný súd Považská Bystrica, je deň začiatku plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty. Premlčacia doba teda začala plynúť týmto dňom a mala uplynúť dňa 07.08.2020. Vzhľadom na potrebu aplikácie zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v dôsledku aplikácie ktorého sa premlčacia doba predlžuje o dobu 34 dní, v prejednanom prípade premlčacia doba uplynula až dňa 10.09.2020. Nakoľko žaloba v predmetnej veci bola podaná až dňa 14.07.2021 súd konštatoval, že došlo k premlčaniu uplatneného práva žalobcu na náhradu škody, v dôsledku čoho námietka žalovaného bola vznesená dôvodne. Súd bol rovnako toho názoru, že došlo aj k uplynutiu objektívnej premlčacej lehoty, ktorá začala plynúť dňom 21.09.2016 (deň začiatku jej plynutia odôvodnil súd vyššie) a uplynula dňom 21.09.2019. Podľa názoru súdu zo strany žalobcu neboli produkované také dôkazy, ktoré by odôvodňovali záver o úmyselnom spôsobení škody zo strany žalovaného, a teda by mali za následok plynutie nie 3-ročnej, ale 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Pokiaľ žalobca zastáva názor, že v dôsledku podania určovacej žaloby na Okresný súd Považská Bystrica došlo k prerušeniu jej plynutia podľa § 112 Občianskeho zákonníka, tento názor podľa súdu prvej inštancie nie je správny. Ako vyplýva zo znenia § 112 Občianskeho zákonníka, jednou z podmienok pre neplynutie premlčacej lehoty je skutočnosť, že veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu. Je však potrebné uviesť, že musí ísť o uplatnenie toho istého práva, o premlčanie ktorého ide, čiže nemožno prijať záver o tom, že uplatnením vlastníckeho práva k nehnuteľnosti dôjde k spočívaniu premlčacej lehoty vo vzťahu k nároku na náhradu škody. Rovnako je proti tomu aj skutočnosť, že toto právo je uplatnené voči odlišnému subjektu (v konaní Okresného súdu Považská Bystrica boli žalovanými nadobúdatelia nehnuteľností) , ako je to v prejednanom prípade (kde nárok bol uplatnený voči záložnému veriteľovi). Nie je prípustné, aby uplatnením jedného práva voči konkrétnemu subjektu došlo k spočívaniu premlčacej doby iného práva voči inému subjektu aj keď pri zachovaní totožných skutkových okolností. Vzhľadom na uvedené žalobu v celom rozsahu zamietol. V konečnom dôsledku sa súd prvej inštancie vysporiadal aj s tým, že právny zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 21.2.2022 zmenil svoju právnu argumentáciu týkajúcu sa premlčania tak, že premlčacia lehota by mala byť posudzovaná podľa Obchodného zákonníka (tak dĺžka, ako aj jej plynutie, či pretrhnutie), nakoľko pôvodný záväzkový vzťah, má obchodnoprávny charakter. V tomto smere súd poukázal na konštantnú judikatúru a citoval časť odôvodnenia rozsudku Najvyššieho súdu SR zo dňa 25.4.2012, sp.zn. 1 Cdo 71/2010: "Z argumentácie odvolacieho súdu vyplýva jeho názor, že premlčanie predmetného záložného práva sa má riadiť Občianskym zákonníkom (§ 100 ods. 2) aj v prípade, ak ním bola zabezpečená pohľadávka spravujúca sa Obchodným zákonníkom (v danom prípade pohľadávka z úverovej zmluvy). Tento názor je správny. Že záložné právo sa aj v takomto prípade previazanosti na zmluvu o úvere spravuje Občianskym zákonníkom (§ 100 ods. 2) a nepremičí skôr než zabezpečená pohľadávka, bolo judikované vo viacerých rozhodnutiach Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky (porovnaj napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky - rozsudok z 18. januára 2006, sp. zn. 21 Cdo 2048/2004; uznesenie z 15. novembra 2007, sp. zn. 21 Cdo 3157/2006, ktoré preskúmal Ústavný súd Českej republiky a rozhodol uznesením z 23. októbra 2008 sp. zn. I.ÚS 269/08; rozsudok z 15. februára 2008, sp. zn. 21 Cdo 888/2007). Pokiaľ nie je premlčaná pohľadávka, ktorá je zabezpečená záložným právom, nemôže sa premlčať ani samotné záložné právo - ide tu o prejav akcesority záložného práva. Rovnaký názor sa zastáva aj v teórii (porovnaj R. J., Občiansky zákonník 1. Veľký komentár, Bratislava: Eurokódex 2011, str. 494; V. O., V. M., W. O., W. K. a kolektív, Občiansky zákonník I. Komentár, C. H. Beck, Praha 2009, 2. vydanie, str. 591). Žiada sa na tomto mieste zároveň upozorniť, že rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. mája 2000, sp. zn. 4 Obo 115/99, na ktorý v dôvodoch svojho rozsudku poukázal súd

prvého stupňa, nemá na riešenie veci dosah. V citovanom rozhodnutí sa riešilo ručenie, ktorým sa zabezpečoval záväzok zo zmluvy o úvere, a právna veta ohľadom spravovania vzťahov, ktoré vznikajú pri takomto zabezpečení, ustanoveniami Obchodného zákonníka (§ 261 ods. 4, § 263), sa vzťahovala na ručenie. Tento záver je celkom zrejмый zo štruktúry publikovaného rozhodnutia (porovnaj znenie poslednej právnej vety) a napokon aj z argumentácie odôvodnenia, kde sa upozorňuje, že "ručenie v obchodných záväzkových vzťahoch je v Obchodnom zákonníku upravené komplexne a na vzťahy z neho sa preto nepoužijú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ručení". Je teda dostatočne jasné, že v citovanom rozhodnutí sa riešil celkom iný inštitút zabezpečujúci splnenie záväzku - pohľadávky (ručenie), než o aký išlo v tejto právnej veci: tu bolo zriadené záložné právo - založená nehnuteľnosť zmluvou a v tejto zmluve sa dohodlo, že uspokojenie záložného veriteľa pri výkone záložného práva sa riadi ustanovením § 299 ods. 2 Obchodného zákonníka." S poukazom na uvedené závery súd prvej inštancie uzavrel, že nakoľko judikatúra súdov zastáva názor, že záložné právo (hoc aj v prípade, že zabezpečuje obchodnoprávny záväzok) sa premlčuje podľa Občianskeho zákonníka, potom aj prípadná náhrada škody, vyplývajúca z porušenia povinností pri jeho výkone, podlieha režimu Občianskeho zákonníka, a to aj čo sa týka jeho premlčania (čomu zodpovedá aj záver súdu vyjadrený v žalobcom označenom rozsudku Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/222/2012). Preto súd prvej inštancie v prejednávanej prípadnej aplikácii Obchodného zákonníka na premlčanie náhrady škody z porušenia povinností záložného veriteľa pri výkone záložného práva k nehnuteľnostiam vylúčil, argumentujúc aj tým, že pre neuplatnenie právnej úpravy premlčania podľa Obchodného zákonníka svedčí aj tá skutočnosť, že Občiansky zákonník a jeho úprava zodpovednosti za škodu sa má aplikovať na tie prípady, ak subjekt (hoc aj obchodného záväzkového vzťahu) poruší povinnosť ustanovenú v inom právnom predpise ako v Obchodnom zákonníku, ak samozrejme tento iný právny predpis neustanovuje inak. Nakoľko žalobca odvodzuje svoje právo na náhradu škody od porušenia povinností, ustanovených v § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka, aplikácia ustanovení o náhrade škody a tým aj o premlčaní práva na náhradu škody podľa Obchodného zákonníka je vylúčená. Vzhľadom na skutočnosť, že v celom rozsahu úspešnou sporovou stranou sa v dôsledku zamietnutia žaloby stal žalovaný, súd mu priznal plnú náhradu trov konania (§ 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“).

6. Rozsudok súdu prvej inštancie v zákonom stanovenej lehote odvolaním napadol žalobca prostredníctvom svojho právneho zástupcu, navrhujúc odvolaciu žalobu jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uplatňujúc dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne posúdenie veci) za nesprávne považuje posúdenie účinkov vznesenej námietky premlčania žalovaným proti uplatnenému nároku žalobcu na náhradu škody. Vzhľadom na dôvody, na ktorých je založené zamietajúce rozhodnutie súdu prvej inštancie, išlo o zásadnú právnu otázku, pre vyriešenie ktorej je rozhodujúce to, či je potrebné uplatnený nárok na náhradu škody posudzovať podľa predpisov Občianskeho práva, alebo podľa predpisov Obchodného práva. Súd prvej inštancie vychádzal z argumentu, že ak je uplatnený nárok na náhradu škody odvodený od porušenia povinností záložného veriteľa pri výkone záložného práva priamym predajom zálohu ustanovených v § 151m ods. 8 OZ, tak nárok na náhradu škody vrátane premlčania tohto nároku, je rovnako potrebné posudzovať podľa Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje komplexnú úpravu náhrady škody, pričom podporne súd poukazoval na rozsudky vyššieho súdu, ktoré v odôvodnení identifikuje. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci č. 4Obo 115/99, toto sa týkalo posúdenia nároku na náhradu škody v súvislosti so zabezpečením záväzku z obchodnoprávneho vzťahu ručením, pričom závery, ktoré vyvodil z tohto rozhodnutia súd prvej inštancie v tom smere, že ak hlavný záväzok je obchodným záväzkovým vzťahom a inštitút ručenia je samostatne a komplexne upravený v Obchodnom zákonníku, tak sa na vzťahy vyplývajúce z tohto zabezpečovacieho záväzku vrátane premlčania nepoužijú ustanovenia Občianskeho zákonníka o ručení, ale ustanovenia Obchodného zákonníka a keďže inštitút záložného práva nie je komplexne upravený v Obchodnom zákonníku, tak uvedené právne závery nemožno na vzťahy vyplývajúce z takéhoto zabezpečovacieho záväzku vrátane premlčania použiť, považuje žalobca za nesprávne. Podľa neho treba vychádzať z princípu, že ak je hlavný záväzok obchodným záväzkovým vzťahom, ktorý je potrebné posudzovať podľa ustanovení obchodného práva, tak aj od neho odvodené akcesorické vzťahy, ktorými sú aj právne vzťahy zo zabezpečenia nárokov veriteľa z hlavného záväzku, je vždy potrebné posudzovať prednostne podľa ustanovení obchodného práva, a len v otázkach, ktoré by neboli v obchodnom práve upravené, je možné takéto vzťahy posudzovať podľa občianskeho práva. V tomto smere poukazuje na rozhodnutie NS SR vo veci č. 6Mcd 4/2012, v ktorom bol vyslovený právny záver, že v zmysle § 261 ods. 4 Obch. zákonníka, sa akcesorické záväzky spravujú režimom Obchodného zákonníka, pokiaľ je tomuto režimu podriadený hlavný záväzok, že na záväzkové vzťahy vyplývajúce z ručenia v prípade zabezpečenia plnenia z

úverovej zmluvy včítane právneho vzťahu medzi ručiteľom a dlžníkom, sa použije Obchodný a nie Občiansky zákonník. V takomto prípade použitie OZ neprichádza do úvahy ani pri premlčaní, keďže všeobecná právna úprava premlčania je obsiahnutá v obchodnom práve. Podľa neho analogicky možno poukázať aj na právne závery vyplývajúce z rozhodnutí NS SR 5Obo 86/2005, akceptované aj ÚS SR IV. ÚS 214/04, II. ÚS 92/06, týkajúce sa posúdenia premlčania plnenia z bezdôvodného obohatenia, vychádzajúc z ktorých bezdôvodné obohatenie je inštitút síce upravený výlučne v Občianskom zákonníku, ale inštitút premlčania je samostatný, komplexne upravený v Obchodnom zákonníku, preto sa práva súvisiace s povinnosťou vydania plnenia z bezdôvodného obohatenia spravujú Občianskym zákonníkom, a to aj u obchodno-závazkových vzťahoch, avšak na premlčanie, plynutie premlčania, jeho pretrhnutie a spočívanie, tiež dĺžku sa použijú ustanovenia Obchodného zákonníka. Zodpovednosť za škodu a premlčanie sú inštitúty komplexne upravené v Obchodnom zákonníku, nie je potom dôvod aplikovať pri vzťahu medzi podnikateľmi vrátane zabezpečovacích vzťahov Občiansky zákonník. V tomto prípade vzhľadom na obsah rozhodcovského rozsudku, ktorým bola judikovaná pohľadávka žalovaného, následne zabezpečená záložným právom, je nesporné, že išlo o pohľadávku z obchodného záväzkového vzťahu a že hlavný záväzok bol teda obchodným záväzkovým vzťahom, ktorý je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka a ak na jeho zabezpečenie bolo zriadené záložné právo, preto aj nároky z tohto zabezpečovacieho vzťahu ako akcesorické, je potrebné posudzovať podľa Obchodného zákonníka. Žalobca uplatnil nárok na náhradu škody odvodený od postupu žalovaného ako záložného veriteľa pri výkone záložného práva priamym predajom zálohu, ktorý postup záložného veriteľa bol v rozpore s ust. § 151m ods. 8 Občianskeho zákonníka (povinnosť postupovať pri predaji zálohu s náležitou starostlivosťou, aby bol predaný za cenu rovnakú alebo porovnateľnú v podmienkach daných v čase a mieste predaja zálohu). Samotná skutočnosť, že žalovaný nepostupoval v súlade s uvedeným ustanovením Občianskeho zákonníka, teda s právnou normou vyplývajúcou z predpisu občianskeho práva, nemôže mať za následok vylúčenie použiteľnosti ustanovení Obchodného zákonníka na posúdenie uplatneného nároku na náhradu škody vrátane jeho premlčania. Posúdenie tejto otázky je rozhodujúce vzhľadom na rozdielnosť úpravy premlčania nároku na náhradu škody v Obchodnom a Občianskom zákonníku, a to tak čo dĺžky premlčacej doby, podmienok spočívania a pretrhnutia (prerušenia) premlčacej doby, keď v Obch. z. nie je premlčanie nároku na náhradu škody podmienené kombinovanou premlčacou dobou (subjektívnou a objektívnou), je upravená len jedna premlčacia doba, ktorá je v zmysle § 397 Obch. z. štyri roky a ktorá v zmysle § 391 Obch. z. začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo uplatniť na súde. Zároveň z ust. § 402 Obch. z. vyplýva, že premlčacia doba prestáva plynúť vtedy, keď veriteľ za účelom uspokojenia, alebo určenia svojho práva vykoná akýkoľvek právny úkon, ktorý sa považuje podľa predpisu upravujúceho súdne konanie za jeho začatie, alebo za uplatnenie práva už v začatom konaní. Kúpna zmluva, ktorou došlo k prevodu zálohu za neprimerane nízku cenu a od ktorej žalobca odvodzuje nárok, bola odkladovaná dňa 21.09.2016, kedy nastali vecnoprávne účinky danej zmluvy, čo znamená, že premlčacia doba začala plynúť podľa Obch. z. dňa 21.09.2016 a uplynula 21.09.2020. Žalobca podal žalobu o určenie vlastníckeho práva na OS Považská Bystrica vo veci pod sp.zn. 7C/46/2018 dňa 07.08.2018 a rozhodnutie, ktorým bola žaloba zamietnutá, nadobudlo právoplatnosť dňa 17.07.2020 čo znamená, že premlčacia doba prestala plynúť od 07.08.2018, neplynula do 18.07.2020, od ktorého dňa zase plynutie pokračovalo a 4-ročná premlčacia doba by takto uplynula až dňom 31.08.2022. Keďže žalobca uplatnil nárok na súde dňa 14.07.2021 v tejto veci, urobil tak pred uplynutím premlčacej doby. Vznesená námietka premlčania, vychádzajúc z ustanovení Obch. z., je tak nedôvodná. Opačný záver súdu prvej inštancie nie je správny. Pokiaľ súd poukazuje na rozhodnutia NS SR vo veciach pod sp.zn. 7Cdo/222/2012 a 1Cdo/71/2010, z týchto nevyplývajú podľa neho závery významné pre posúdenie otázky, či premlčanie uplatneného nároku na náhradu škody v tejto veci treba posudzovať podľa Občianskeho alebo Obchodného zákonníka. V prvom prípade je riešená otázka, akú právnu sankciu spája zákon s porušením právnej povinnosti, uvedenej v § 151m ods. 8 OZ, nie je tam riešená otázka možnosti posúdenia nároku na náhradu škody podľa predpisov občianskeho či obchodného práva s ohľadom na charakter hlavného záväzku, ktorý bol záložným právom zabezpečený. V druhom prípade je riešená len otázka premlčania záložného práva ako takého, nie premlčania nároku na náhradu škody spôsobenej záložcovi postupom záložného veriteľa. Popri vyššie uvedenej argumentácii, ktorú považuje za rozhodujúcu, nestotožňuje sa ani so záverom súdu prvej inštancie o začatí plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie nároku a o nepreukázaní podmienok na aplikovanie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby z dôvodu škody spôsobenej úmyselne v zmysle § 106 ods. 1, 2 OZ a to napriek tomu, že podľa jeho názoru aplikácia OZ na posúdenie premlčania tohto nároku nie je prípustná. K predaju pozemkov žalobcu došlo kúpnu zmluvou zo dňa 04.08.2016, vklad bol povolený rozhodnutím zo dňa 21.09.2016. Žalobca nebol o priebehu výkonu záložného práva riadne informovaný a o predaji príslušných pozemkov sa dozvedel

až následne po nadobudnutí vecno-právnych účinkov uvedenej kúpnej zmluvy vkladom do katastra nehnuteľností. Po nadobudnutí tejto vedomosti o existencii samotného prevodu, nie však obsahu kúpnej zmluvy a kúpnej ceny, sa rozhodol uplatniť nárok na určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré boli takouto kúpnu z časti zmluvou a z časti aj nadväzujúcou kúpnu zmluvou prevedené na iné osoby z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy, uzavretej žalovaným za žalobcu v rámci výkonu záložného práva. Určovací žaloba vedená pod sp. zn. 7C/46/2018 skončila jej zamietnutím, ktoré rozhodnutie sa stalo právoplatným 17.07.2020. Podľa jeho názoru od 07.08.2018 do 17.07.2020 neplynula subjektívna ani objektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu na náhradu škody, pretože ak by bol žalobca v tom spore úspešný, znamenalo by to, že v celosti zostal vlastníkom pozemkov a nemohol by si uplatňovať nárok na náhradu škody. Až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia o uvedenej určovacej žalobe, mohol definitívne sa dozvedieť, že mu vznikla škoda a mohol uplatňovať nárok na jej náhradu. Až týmto dňom mohla začať plynúť mu tiež subjektívna premlčacia doba na uplatnenie nároku na náhradu škody v zmysle § 106 ods. 1 OZ, ktorá je 2-ročná a ktorá by tak do dňa podania žaloby v tejto veci 14.07.2021 nemohla plynúť. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu dobu, žalobca uviedol už v žalobe skutkové tvrdenia, podľa ktorých bola v tomto prípade škoda spôsobená úmyselným protiprávnym konaním žalovaného, ktorý v čase uzavretia kúpnej zmluvy zo dňa 04.08.2016 mal a musel mať vedomosť o tom, že záloh tvoria pozemky, nachádzajúce sa v území s plánovanou budúcou výstavbou a že preto je ich hodnota mnohonásobne vyššia, než za aké tieto predal inej osobe, ktoré okolnosti uzavretia zmluvy sú podľa jeho názoru dôkazom úmyselného konania žalovaného s následkom vzniku škody na strane žalobcu. Ak by teda za udalosť, z ktorej škoda vznikla, bola považovaná kúpna zmluva zo dňa 04.08.2016, ktorej vecno-právne účinky nastali dňom 21.09.2016, v prípade 10-ročnej premlčacej doby, táto tiež do doby podania žaloby v tejto veci, t.j. do 14.07.2021 uplynúť nemohla. Opačné závery súdu prvej inštancie o týchto otázkach považuje žalobca za nesprávne. Posúdenie možnosti aplikácie ust. § 112 OZ o prerušení premlčacej doby súdom prvej inštancie je potom s ohľadom na uvedené skutočnosti už bez právneho významu pre záver o vznesenej námietke premlčania.

7. Žalovaný vo svojom písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhuje rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdiť a priznať mu plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Zastáva názor, že žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne relevantné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný záver odvolacieho súdu ako ten, ktorý bol vyslovený súdom prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí. Pokiaľ žalobca namietka, že premlčanie jeho nároku malo byť posudzované podľa príslušných ustanovení Obchodného zákonníka, nakoľko jeho nárok vyplýva zo zabezpečovacieho právneho vzťahu ako akcesorického záväzku k obchodno-právnomu záväzkovému vzťahu medzi stranami, s týmto sa žalovaný nestotožňuje a plne sa identifikuje s názorom súdu prvej inštancie v tejto otázke vysloveným v bode 16 odôvodnenia rozhodnutia, v ktorom súd poukázal na ustálenú judikatúru, podľa ktorej premlčanie ako záložného práva, tak aj prípadnej náhrady škody z jeho výkonu podlieha režimu Občianskeho zákonníka. Pokiaľ žalobca poukazuje na uznesenie NS SR sp. zn. 6Mcd0/4/2012 zo dňa 27.03.2013, žalovaný má za to, že tieto závery nemožno aplikovať na skutkový stav veci, ktorý je predmetom tohto konania, nakoľko v uvedenej veci bol posudzovaný právny vzťah medzi ručiteľom a dlžníkom, v ktorom si ručiteľ uplatnil proti dlžníkovi nárok na náhradu za plnenie poskytnuté veriteľovi, teda jednalo sa o akcesorický záväzok. Pokiaľ však ide o nárok žalobcu uplatnený podľa ust. § 151m ods. 8 OZ, tento nemožno považovať za právny vzťah odvodený od hlavného záväzku, ktorým bol obchodnoprávny záväzok žalobcu ako pristupujúceho dlžníka a žalovaného ako veriteľa. Žalovaný má za to, že je potrebné rozlišovať medzi záväzkovým vzťahom, ktorý vznikol medzi ručiteľom a dlžníkom, a právnym vzťahom žalovaného ako záložného veriteľa voči žalobcovi ako dlžníkovi. Poukazuje tiež na právnu vetu vyslovenú v rozsudku NS SR sp. zn. 3Obdo/5/2006 zo dňa 27.10.2005, ktorá hovorí, že obchodné záväzkové vzťahy v rámci zmluvných typov upravených iba v Občianskom zákonníku vrátane premlčania, sa spravujú Občianskym zákonníkom. V súvislosti s argumentáciou žalobcu, spočívajúcou v poukazaní na ust. § 402 Obch. z. má za to, že aj v prípade, ak by konajúci súd pri posudzovaní premlčania aplikoval ustanovenia Obchodného zákonníka, za prerušenie premlčacej doby nemožno považovať podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti. Potom, čo sa žalobca dozvedel o prevode zálohu a teda po povolení vkladu vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností na základe kúpnej zmluvy, mohol žalobca spraviť akýkoľvek právny úkon, pričom bolo na jeho uvážení, či sa tento bude týkať určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, alebo uplatnenia nároku podľa § 151m ods. 7 či 8 OZ. Žalovaný má za to, že podaním určovacej žaloby voči iným subjektom ako žalovanému, nemožno prerušiť plynutie premlčacej doby týkajúcej sa nároku na plnenie, ktorý si žalobca uplatnil v tomto konaní. Pokiaľ ide o žalobcom namietaný záver o začatí plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie jeho nároku a o nepreukázaní podmienok

na aplikovanie 10-ročnej objektívnej premlčacej doby z dôvodu úmyselne spôsobenej škody, žalovaný poukazuje na to, že žalobca v podanom odvolaní neuviedol žiadne iné skutočnosti, ktoré by odôvodňovali iný záver konajúceho súdu ako ten, ktorý bol vyslovený napadnutým rozsudkom. Žalobca uvádza, že o predaji nehnuteľnosti sa dozvedel až po nadobudnutí vecno-právnych účinkov kúpnej zmluvy vkladom do katastra, pričom po nadobudnutí vedomosti o existencii prevodu, nie o výške kúpnej ceny, sa rozhodol podať žalobu o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Toto tvrdenie žalobcu sa nezakladá na pravdivých skutočnostiach, nakoľko žalobca bol o začatí výkonu záložného práva a taktiež o výške kúpnej ceny upovedomený listom žalovaného zo dňa 18.07.2016. Aj v prípade, ak by žalobca nebol oboznámený s obsahom uvedeného listu, bezprostredne po nadobudnutí vedomosti o existencii prevodu sa mohol oboznámiť aj s výškou kúpnej ceny, obsiahnutej v kúpnej zmluve, na základe ktorej bolo vlastnícke právo do katastra nehnuteľností zapísané. V čase podania žaloby o určenie vlastníckeho práva bolo plne na jeho zvážení, či podá žalobu na určenie vlastníckeho práva, alebo na zaplatenie nároku na náhradu škody, nakoľko bol oboznámený aj s výškou škody, ktorá mu podľa jeho tvrdení vznikla. Pokiaľ ide o tvrdenia, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy musel mať žalovaný vedomosť o tom, že záloh tvoria pozemky, nachádzajúce sa v území s plánovanou budúcou výstavbou, žalovaný poukazuje na skutočnosť, že žalobca uvedené tvrdenie doposiaľ nepodložil žiadnym dôkazom. Žalovaný nikdy nemal úmysel poškodiť žalobcu uzatvorením kúpnej zmluvy s neprimerane nízkou kúpnu cenou, pričom žalobca od začiatku konania tvrdí opak, ktorý žiadnym spôsobom nepreukázal.

8. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po zistení, že odvolanie podala v zákonnej lehote strana v spore, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané podľa § 359 a § 262 ods. 1 CSP, že spĺňa popri všeobecných náležitostiach v rozsahu § 127 ods. 1 CSP aj náležitosti podľa § 363 CSP s uvedením dôvodov odvolania vo veci samej, vykonal preskúmanie zákonnosti napadnutého rozhodnutia a jemu predchádzajúceho konania.

9. Odvolací súd preskúmal vec v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP (a contrario), keďže v danej veci nebolo potrebné zopakovať, alebo doplniť dokazovanie a nariadenie pojednávania nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem.

10. Súd prvej inštancie napadnutým rozhodnutím žalobu o náhradu škody z tvrdeného porušenia povinnosti žalovaného ako záložného veriteľa pri výkone záložného práva (§ 151m ods. 7 a 8 Občianskeho zákonníka) zamietol, keď dospel k záveru o účinnosti žalovaným vznesenej námietky premlčania posudzujúc ju podľa pravidiel občianskeho práva (§ 100 ods. 1,2, § 106 ods. 1,2, § 112 Občianskeho zákonníka, v spojitosti s § 1 písm. a/ zák. č. 62/2020 Z.z), dôsledkom ktorej bol záver o premlčaní uplatneného práva na náhradu škody a zároveň o trovách konania medzi stranami sporu rozhodol tak, že žalovanému priznal voči žalobcovi plný nárok na náhradu trov konania (100 %) s tým, že o ich výške bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným rozhodnutím.

11. Odvolateľ (žalobca) v zmysle odvolacích námietok vznesených prostredníctvom jeho právneho zástupcu, uplatňuje dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP (nesprávne právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie v otázke posúdenia premlčania práva na uplatnenie dotknutého nároku) v konkrétnej (identicky ako pred súdom prvej inštancie) primárne sa domáhajúc právneho posúdenia premlčania nároku na náhradu škody podľa ustanovení Obchodného zákonníka, namietajúc s tým súvisiacu nesprávnosť stanovenia počiatku, priebehu a skončenia premlčacej lehoty, vo výsledku sa domáhajúc záveru, že jeho právo v čase podania žaloby premlčané nebolo.

12. Preskúmaním rozhodujúcich skutočností vo svetle a v rozsahu produkovaného odvolacieho dôvodu, dospel odvolací súd k záveru, že nedošlo k jeho naplneniu.

13. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP z úradnej povinnosti primárne posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré prechádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP a existenciu takejto vady odvolateľ ani netvrdil.

14. Následne sa odvolací súd venoval ťažiskovým námietkam žalobcu, prostredníctvom ktorých tvrdil nesprávne právne závery, na ktorých súd prvej inštancie založil svoje rozhodnutie (dôvod na odvolanie uvedený v ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP).

15. Nesprávne právne posúdenie veci je spôsobilým odvolacím dôvodom vtedy, keď súd pochybí pri aplikácii práva na zistený skutkový stav, teda prípad, kedy bol skutkový stav posúdený podľa iného právneho predpisu, než ktorý správne mal byť použitý, alebo ak síce bol aplikovaný správne určený právny predpis, ale súd ho nesprávne interpretoval (nesprávne vyložil podmienky všeobecne vyjadrené v hypotéze právnej normy a v dôsledku toho nesprávne aplikoval vlastné pravidlo, stanovené dispozíciou právnej normy).

16. Vyššie uvedenú odvoláciu námietku žalobcu, vyhodnotil odvolací súd ako neopodstatnenú, bez opory v zistenom a ustálenom skutkovom stave a v následnom právnom posúdení veci súdom prvej inštancie. Preskúmaním obsahu spisu odvolací súd zistil, že súd prvej inštancie sa dostatočne zaoberal tvrdeniami a dôkazmi strán v spore v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o účinkoch žalovaným vznesenej námietky premlčania a zo správne zistených skutočností, vyvodil aj správne právne závery, na ktorých založil svoje rozhodnutie o premlčaní žalobcom uplatneného práva na náhradu škody, posudzujúc premlčanie správne podľa pravidiel občianskeho práva, stanoviac správne počiatok, ako aj skončenie plynutia premlčacej lehoty. Odvolací súd sa plne identifikuje s jeho právnym posúdením premlčania žalobcom uplatneného práva, vo vzťahu ku ktorým záverom tento správne vzal do úvahy všetky rozhodujúce skutočnosti, preukázané skutkové okolnosti a ich dopad do sféry oboch účastníkov tvrdeného hmotnoprávneho vzťahu s následkom nespôsobilosti odvolania k inému, ako potvrdzujúcemu rozhodnutiu odvolacieho súdu podľa ust. § 387 ods. 1 CSP. Dôvodne a správne tiež vzhľadom na plný úspech žalovaného v spore, konštatoval tiež vznik nároku na jeho strane voči žalobcovi na plnú náhradu trov konania s tým, že o ich výške po právoplatnosti rozsudku rozhodne samostatným uznesením prostredníctvom vyššieho súdneho úradníka (§ 262 ods. 2 CSP). Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie tiež dostatočne odôvodnil, v parametroch daných ust. § 220 ods. 2 CSP. Odvolací súd nezistil dôvod na to, aby sa odchýlil od logických argumentov a relevantných právnych záverov, spolu so správnou citáciou dotknutých právnych noriem obsiahnutých v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, ktoré vytvárajú dostatočné právne východiská pre jeho potvrdenie. Súčasne sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku v plnom rozsahu, konštatuje správnosť jeho dôvodov a v podrobnostiach naň odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP), aby nadbytočne neopakoval všetky pre strany známe fakty spolu so správnou citáciou zákonných ustanovení jednotlivých právnych predpisov. Odvolací súd nezistil, že by tieto závery boli zjavne neakceptovateľné, nevyplývajú z nich ani jednostrannosť, alebo taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Obsah spisového materiálu v predmetnom súdnom konaní zároveň pripúšťa interpretáciu faktov a posúdenie relevantných právnych otázok tak, ako sú v posudzovanej veci prezentované súdom prvej inštancie.

17. Vo vzťahu k ťažiskovej odvolacej argumentácii žalobcu, odvolací súd považuje za potrebné primárne uviesť, že táto bola z jeho strany produkovaná už pred súdom prvej inštancie, ktorý sa s ňou podrobne a správne tiež vysporiadal, z ktorého dôvodu odvolací súd v reakcii na túto, sumarizujúc zásadné fakty len dodáva:

18. Premlčanie ako právny inštitút, je následok kvalifikovaného uplynutia času, ktoré spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti práva, z ktorého sa stáva tzv. naturálna obligácia. Na premlčanie súd prihliada len na námietku protistrany. Účelom právnej úpravy inštitútu premlčania je, aby oprávnený subjekt (veriteľ) pod hrozbou sankcie premlčania uplatnil (vykonal) svoje právo v stanovenej premlčacej dobe - teda včas. Účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynútiteľnosť uplatneného práva. Právne účinky premlčania teda nastávajú, ak uplynie zákonom stanovený čas pre výkon subjektívneho práva a oprávnený subjekt v ňom neuplatní svoje právo na súde, za súčasného dovolania sa premlčania dlžníkom, keďže je výlučne na úvahe a v dispozícii dlžníka, či sa premlčania dovolá. Zmyslom a účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na veriteľa, aby v primeranom čase uplatnil svoje subjektívne právo, zabrániť tomu, aby dlžníci neboli po časovo neprimeranú dobu nútení splniť si svoje povinnosti a v súlade so zásadou právnej istoty zabrániť existencii dlhodobého trvania práv a im zodpovedajúcich povinností.

19. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na náhradu škody z dôvodu porušenia povinnosti záložného veriteľa postupovať pri predaji zálohu s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký, alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu a tiež nesplnenie si povinnosti poskytnutia mu potrebných informácií v súvislosti s výkonom záložného práva (§ 151m ods. 7 a 8 Občianskeho zákonníka).

20. Žalovaný sa snažil zvrátiť úspech uplatneného nároku primárne dovolávaním sa premlčania uplatneného práva.

21. Súd prvej inštancie za rozhodujúce pre posúdenie namietaného premlčania práva považoval ust. § 100 ods. 1,2, § 106 ods. 1,2, § 112 Občianskeho zákonníka.

22. Žalobca (odvolateľ) argumentuje, teda za správne považuje posúdenie namietaného premlčania práva podľa pravidiel Obchodného zákonníka.

23. Odvolací súd sa s argumentáciou žalobcu v tomto smere nestotožňuje a za správne považuje v zhode so súdom prvej inštancie posudzovanie v okolnostiach danej veci namietaného premlčania práva podľa pravidiel Občianskeho zákonníka a to z nasledovných dôvodov:

24. Na aplikovanie obchodnoprávneho režimu je potrebné, aby existoval záväzkový vzťah spĺňajúci podmienky § 261 ods. 1 alebo 2 Obchodného zákonníka. Podľa názoru odvolacieho súdu, ak však uplatnený nárok na náhradu škody nemá pôvod v tvrdenom porušení povinností uložených Obchodným zákonníkom, naplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu spôsobenú porušením povinností treba posudzovať podľa všeobecnej právnej úpravy zodpovednosti za škodu, ktorou sú ustanovenia Občianskeho zákonníka (§ 420 a nasl.), a to vrátane zániku práva domôcť sa plnenia v dôsledku vzniesenia námietky premlčania (§ 100 ods. 1,2, § 106 ods. 1,2, § 112 Občianskeho zákonníka) a to bez ohľadu na to, že základný (pôvodný) záväzok, ktorý bol zabezpečený záložným právom, od porušenia povinností pri ktorého výkone žalobca odvodzuje uplatnený nárok, má obchodnoprávnu povahu, ako je tomu tiež v okolnostiach danej veci.

25. Keďže v podmienkach posudzovanej veci žalobca uplatňuje nárok na náhradu škody odvodzujúcu ho od porušenia právnych povinností žalovaného ako záložného veriteľa voči žalobcovi ako záložcovi, uložených mu ust. § 151m ods. 7 a 8 Občianskeho zákonníka (teda nie povinností uložených žalovanému Obchodným zákonníkom), tiež zodpovednosť za ktorú je potrebné posudzovať podľa ustanovení § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, správne súd prvej inštancie premlčanie práva v tomto prípade posudzoval podľa pravidiel Občianskeho zákonníka.

26. Vyššie uvedený záver je tiež v súlade s názorom plynúcim z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít (vyslovený príkladmo v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3 MCdo 40/2012 z 27. apríla 2015, ktorý bol odobrený tiež ústavným súdom v rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2016, sp. zn. II. ÚS 637/2015).

27. Správne súd prvej inštancie odvodzuje dôvodnosť aplikácie Občianskeho zákonníka na posudzovanie premlčania práva v danej veci aj s poukazom na to, že samotné záložné právo ako zabezpečovací inštitút základného záväzku, keďže je upravené Občianskym zákonníkom, sa vrátane premlčania spravuje pravidlami danými nie Obchodným, ale Občianskym zákonníkom (vrátane náhrady škody vzniknutej pri jeho výkone) a to napriek tomu, že samotná zabezpečená pohľadávka sa spravuje Obchodným zákonníkom a je tu vzťah akcesority medzi hlavným záväzkom a zabezpečovacím inštitútom záložného práva, čomu nasvedčujú aj názory plynúce z rozhodovacej činnosti najvyšších súdnych autorít, ktoré konkretizuje v bode 16/ odôvodnenia svojho rozhodnutia, na ktorý v podrobnosti odkazuje tiež odvolací súd, keďže sa s jeho názorom v tomto smere plne stotožňuje.

28. Pokiaľ žalobca poukazuje na rozhodnutie NS SR pod sp. zn. 6Mcdo 4/2012 zo dňa 27.03.2013, v ňom vyslovené závery nie sú aplikovateľné na okolnosti posudzovanej veci, keďže predmetom riešenia v nej bolo premlčanie práva pri odlišnom zabezpečovacom inštitúte a to ručení v obchodnoprávnom záväzkovom vzťahu, pričom ručenie je v takomto prípade komplexne na rozdiel od zabezpečovacieho

inštitútu záložného práva komplexne upravené v Obchodnom zákonníku, preto pre aplikáciu Občianskeho zákonníka v takom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady.

29. Identicky bez dopadu na správnosť aplikácie Občianskeho zákonníka na premlčanie uplatneného nároku je argumentácia odvolateľa, ktorou sa domáha použitia analógie v tejto otázke odkazom na právne závery vyplývajúce z rozhodnutia NS SR sp. zn. 5Obo 86/2005, (akceptované aj ÚS SR IV. ÚS 214/04, II. ÚS 92/06), keďže tieto sa týkajú posúdenia premlčania plnenia z bezdôvodného obohatenia, pričom o identickú právnu kvalifikáciu uplatneného nároku v danej veci nejde a na analogické posúdenie premlčania v jej svetle nie je žiaden dôvod, keďže judikatúra týkajúca sa podriadenia premlčania pravidlám Občianskeho zákonníka v prípadoch záložného práva i keď zabezpečujúceho základný obchodnoprávny záväzok, či rozhodnutia najvyšších súdnych autorít obsahujúce názor o podriadenosti premlčania Občianskemu zákonníku v prípadoch nárokov na náhradu škody z porušenia povinností, ktoré nevyplyvajú z Obchodného, ale Občianskeho zákonníka, prítomné v súdnej praxi sú.

30. Z vyššie uvedených dôvodov, preto súd prvej inštancie postupoval správne, keď pri posudzovaní premlčania uplatneného práva v danej veci vylúčil aplikáciu Obchodného zákonníka, ale správne túto otázku posudzoval podľa pravidiel Občianskeho zákonníka, z ktorého dôvodu, je odvolacia argumentácia v tomto smere bez dopadu na vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia, v nadväznosti na ktorú odvolací súd záverom poznamenáva, že aj samotný odvolateľ až do posledného pojednávania vo veci pred súdom prvej inštancie dňa 21.02.2022, v rámci svojej obrany proti námietke premlčania vznesenej žalovaným posudzovanie premlčania podľa pravidiel Občianskeho práva nespochybňoval, naopak v jej svetle proti námietke argumentoval, k zmene jeho právnej rétoriky (z pochopiteľných dôvodov, keďže sa mu zdala pre neho priaznivejšou) pristúpil až pred rozhodnutím vo veci.

31. Za správne odvolací súd považuje tiež závery súdu prvej inštancie o stanovení počiatku, behu, či konca premlčacej doby, s nemožnosťou dospieť k záveru o jej prerušení v dôsledku podanej žaloby o určení vlastníckeho práva, obsiahnuté v bode 15/ odôvodnenia jeho rozhodnutia, ktorých správnosť odvolateľ napáda zostávajúcou ťažiskovou odvolacou argumentáciou.

32. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

33. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

34. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú. Predmetné ustanovenie zákona nadobudlo účinnosť dňa 27.03.2020.

35. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

36. Podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to platí, ak ide o škodu na zdraví.

37. Podľa § 112 Občianskeho zákonníka ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

38. Pri práve na náhradu škody vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, je teda stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna. Začiatok každej z nich je stanovený samostatne; kým objektívna premlčacia doba plynie od tzv. škodovej udalosti, subjektívna plynie odo

dňa, kedy sa poškodený dozvie o vzniknutej škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, avšak ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr, ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou. V tejto súvislosti tak možno rozlišovať medzi tromi prípadmi, ktoré môžu nastať a to: 1/ začiatok subjektívnej doby nastane v priebehu objektívnej doby a do jej skončenia tiež uplynie celá subjektívna doba, kedy sa právo premlčí uplynutím subjektívnej doby (na ďalšie plynutie objektívnej doby sa už neprihliada); 2/ začiatok subjektívnej doby nastane v priebehu objektívnej doby, ale do jej skončenia uplynie iba časť subjektívnej doby a ďalšia časť až po jej skončení, kedy sa právo premlčí uplynutím objektívnej doby (vychádzajúc z dikcie „najneskoršie sa právo ... premlčí“...); 3/ začiatok subjektívnej doby nastane až po skončení objektívnej doby v ktorom prípade sa právo premlčalo už uplynutím objektívnej premlčacej doby a subjektívna doba nemá v tomto prípade právny význam.

39. V okolnostiach posudzovanej veci, súd prvej inštancie správne stanovil počiatok plynutia objektívnej premlčacej lehoty na deň 21.09.2016 odvodzujúc ho od skutočnosti, že v tento deň nadobudla vecnoprávne účinky kúpna zmluva, ktorou prišiel žalobca o vlastnícke právo k nehnuteľnostiam v dôsledku výkonu záložného práva s ktorým spája vznik škody na jeho strane a to jej zavkladovaním vo verejnom registri (katastri nehnuteľností Okresného úradu v Považskej Bystrici pod V 2774/2016 dňa 21.9.2016), ktorá je vychádzajúc z ust. § 106 ods. 2 OZ trojročná a uplynula takto dňom 21.9.2019. Rovnako správne sa súd prvej inštancie vysporiadal tiež so stanovením počiatku plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, ktorú odvodzoval najneskoršie odo dňa podania žaloby o určenie vlastníckeho práva na Okresný súd Považská Bystrica, vedenej pod sp. zn. 7C/46/2018, čo bolo dňa 7.8.2018, nakoľko najneskôr v tomto momente žalobca preukázateľne vedel, že jeho majetok bol zmenšený v dôsledku priameho predaja v rámci výkonu záložného práva, pričom mal vedomosť aj o tom, aká protihodnota v podobe kúpnej ceny mu bola prisúdená t.j. minimálne v tomto okamihu vedel o spôsobenej majetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú je možné objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, že právo na jej náhradu možno dôvodne uplatniť na súde, ktorá, keďže je dvojročná mala uplynúť dňa 7.8.2020. Vzhľadom na potrebu aplikácie zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony v dôsledku aplikácie ktorého sa premlčacia doba predlžuje o dobu 34 dní, v prejednávanom prípade subjektívna premlčacia doba uplynula až dňa 10.9.2020. Keďže však objektívna premlčacia lehota uplynula už dňom 21.9.2019, bez ohľadu na to, že do jej skončenia nestihla uplynúť subjektívna premlčacia lehota (uplynula len jej časť), došlo dňom uplynutia objektívnej premlčacej lehoty k premlčaniu práva a súd prvej inštancie žalobu správne z uvedeného dôvodu zamietol, keďže žalovaný uplatnil obranu voči nároku vznesením námietky premlčania a žalobca v rámci plynutia tejto lehoty svoje právo včas neuplatnil (žalobu na náhradu škody podal na súde až dňa 14.07.2021).

40. Pokiaľ ide o tvrdenia žalobcu, že v čase uzavretia kúpnej zmluvy musel mať žalovaný vedomosť o tom, že záloh tvoria pozemky, nachádzajúce sa v území s plánovanou budúcou výstavbou, od čoho odvodzuje potrebu posudzovania účinkov námietky premlčania vo svetle 10-ročnej objektívnej lehoty (§ 106 ods. 2), tak správne uvádza súd prvej inštancie, že k tomu nie je žiaden dôvod, keďže vo vzťahu k týmto tvrdeniam neprodukoval žiadne dôkazy, nesplniac si tak svoju dôkaznú povinnosť, v nadväznosti na čo legitímne ani nemohol očakávať iné, ako v tomto smere v jeho neprospech prijaté závery majúce pôvod v neunesení dôkazného bremena na jeho strane, pričom zároveň odvolací súd poznamenáva, že žiadne skutočnosti opodstatňujúce aplikáciu 10-ročnej premlčacej lehoty z obsahu spisu ani nevyplývali a samotný žalovaný tvrdený úmysel poškodiť žalobcu uzatvorením kúpnej zmluvy kategoricky poprel.

41. V konečnom dôsledku odvolateľ nedôvodne tiež argumentuje, že k premlčaniu práva nemohlo dôjsť s poukazom na neplynutie premlčacej doby podľa § 112 Občianskeho zákonníka v dôsledku ním podanej žaloby na určenie vlastníckeho práva, ktorú správne v jeho neprospech vyhodnotil už súd prvej inštancie v bode 15/ odôvodnenia svojho rozhodnutia. Možno sa len identifikovať s názorom, že v okolnostiach posudzovanej veci nebola splnená základná podmienka definovaná ust. § 112 OZ pre odvolateľom požadované posúdenie, a to skutočnosť, že veriteľ v premlčacej dobe uplatnil právo na súde, alebo u iného príslušného orgánu, keďže túto nemožno interpretovať inak, ako tak, že musí ísť o uplatnenie toho istého práva o premlčanie ktorého ide, teda názor odvolateľa, že táto mala byť splnená uplatnením vlastníckeho práva k nehnuteľnosti aj vo vzťahu k neskôršie uplatnenému nároku na náhradu škody nie je správny, o to viac, že išlo o práva uplatnené voči dvom odlišným subjektom (v konaní Okresného

súdu Považská Bystrica predmetom ktorého bola žaloba o určenie vlastníckeho práva boli žalovanými nadobúdatelia nehnuteľností, v tejto veci to je záložný veriteľ). Odvolací súd sa identifikuje s názorom súdu prvej inštancie, že je neudržateľná taká interpretácia, aby uplatnením jedného práva voči jednému konkrétnemu subjektu, došlo k spočívaniu premlčacej doby iného práva voči odlišnému subjektu aj keď pri zachovaní totožných skutkových okolností.

42. Keďže žalobca už v čase podania žaloby na určenie vlastníckeho práva nesporne disponoval vedomosťou o rozhodujúcich skutočnostiach opodstatňujúcich k uplatneniu ochrany jeho práv, bolo výlučne na ňom aké právo, prostredníctvom akej žaloby a voči komu preferenčne uplatní.

43. Odvolací súd v nadväznosti na jeho argumentáciu v tomto smere poukazuje na to, že už v čase podania jeho žaloby o určenie vlastníckeho práva, bol známy právny názor najvyššej súdnej autority, vychádzajúc z ktorého následkom porušenia právnej povinnosti záložným veriteľom v zmysle § 151m ods. 8 OZ (t.j. postupovať s náležitou starostlivosťou tak, aby záloh predal za cenu, za ktorú sa rovnaký alebo porovnateľný predmet zvyčajne predáva za porovnateľných podmienok v čase a mieste predaja zálohu), nie je neplatnosť právneho úkonu (v zmysle § 39 OZ), ktorým dochádza k predaju zálohu, ale ak záložný veriteľ svojím zavineným postupom poruší právnu povinnosť vyplývajúcu pre neho z ustanovenia § 151m ods. 8 OZ a tým zavinené spôsobí ujmu na majetku, alebo právach záložcu alebo záložného dlžníka, môže zodpovedať za vzniknutú škodu podľa § 420 a násl. OZ (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 30. septembra 2013, sp. zn. 7 Cdo 222/2012). Bolo teda vecou jeho racionálneho zváženia, či aj napriek tomuto názoru v obdobných skutkových okolnostiach preferenčne uplatní svoje práva prostredníctvom vlastníckej žaloby založenej na tvrdení o neplatnosti zmluvy (naviac vedenej voči subjektu odlišnému od záložného veriteľa), alebo riadiac sa názorom vysloveným najvyššou súdnou autoritou sa bude domáhať nároku na náhradu škody voči záložnému veriteľovi, pričom dôsledky nesprávneho rozhodnutia v tomto smere na jeho strane rozhodne nemôžu byť pripísané na farchu žalovaného (v postavení voči nemu záložného veriteľa) v podobe priznania mu priaznivejšieho posudzovania premlčania práva cez aplikáciu ust. § 112 Občianskeho zákonníka, keďže v skutkových okolnostiach danej veci nie sú preto splnené zákonné predpoklady.

44. Odvolacia argumentácia žalobcu tak sumárne nebola spôsobilou spochybníť vecnú správnosť napadnutého rozhodnutia.

45. S poukazom na vyššie uvedené nebolo možné postupovať inak, ako rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne za použ. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť. Odvolateľ neuviedol v odvolaní žiadne rozhodujúce skutočnosti, s ktorými by sa už súd prvej inštancie nebol dostatočne a správne vysporiadal a ktoré by boli spôsobilé k odlišnému, v jeho prospech vyznievajúcejmu rozhodnutiu.

46. O náhrade trov odvolacieho konania vo vzťahu žalobcu a žalovaného rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaný ako úspešná strana sporu v odvolacom konaní, má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

47. O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 CSP samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

48. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov tri ku nule (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).